

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

STM lausuntopyyntö 6.3.2017 (STM057:00/2016)

HALLITUKSEN ESITYKSEN TÄYDENNYKSET LAKILUONNOKSEEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTTAMISESTA

Täydentävät säännösehdotukset liittyvät sairaaloiden ja vaativien sosiaalihuollon palveluyksiköiden tarkastamiseen ennen rekisteriin merkitsemistä ja ennakkotarkastuksen korvaavasta olennaisten vaatimusten täyttämisenosoittamisesta (sertifioitu laadunhallintajärjestelmä).

Lakiehdotuksen pykälätäydennyksiin liittyy muistio taloudellisten vaikutusten arvioinnin pohjaksi.

Muistiossa kerrotaan, että julkisia pakollisen ennakkotarkastuksen tai sertifiointin piiriin tulevia sairaaloita ja terveyskeskusten vuodeosastoja oli vuonna 2016 yhteensä 255 yksikköä ja yksityisiä noin 140.

Yksityisiä vaativia sosiaalihuollon yksiköitä on arvioitu olevan noin 350 ja julkisia yksiköitä noin 180.

Muistiossa keskitytään tarkastelemaan taloudellisia vaikutuksia palveluntuottajille. Muistiossa ei ole arvioitu vaikuttaako sote-uudistus ja erityisesti valinnanvapauslainsäädäntö ennakkotarkastuksen piirissä olevien sairaaloiden ja vaativien sosiaalihuollon palveluyksiköiden lukumäärään ja siten lupa- ja valvontaviranomaisen työn määrään ja resurssitarpeeseen.

Viime syksynä annetuissa lausunnoissa kannettiin huolta ennen muuta ennakkovalvonnan vähentymisestä ja valvontaviranomaisten voimavarojen riittävydestä. Osa lausunnonantajista korosti, että uusi rekisteröintimenettely on syytä ottaa käyttöön vasta vuoden 2019 alusta sote- ja maakuntauudistuksen voimaantullessa. Lausuntopyynnössä ei ole mainintaa, onko laki edelleen tarkoitus saada voimaan jo vuoden 2017 aikana.

Lupa- ja valvontaviranomaiset (aluehallintovirastot ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira) ovat suuren muutoksen keskellä. Vuoden 2019 alussa on määrä perustaa uusi Valtion lupa- ja valvontavirasto, johon kootaan nykyiset sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontatehtävät.

Uuden viraston perustaminen ja uudistuksen toimeenpano vaatii runsaasti resursseja ja se on jo käynnistetty. Samanaikaisesti tapahtuva substanssilainsäädännön toimeenpano

vanhassa virastorakenteessa vaikuttaa haastavalta. Resurssit (taloudelliset ja henkilö) on kohdennettava uusien toimintamallien muotoilemiseen uudessa organisaatiossa.

Lupa- ja valvontaviranomaisille ennakkotarkastusmenettelyä pidetään kustannusneutraalina, mikäli perittävät maksut vastaisivat tarkastuksesta syntyviä kustannuksia. Kustannuksia vastaava hinnoittelu on kuitenkin toistaiseksi avoinna.

Sosiaali- ja terveystalvordeluuissa ollaan siirtymässä riskiperusteiseen valvontaan. Käsillä on mittakaavassaan erityisen suuri sote-uudistus. Toiminnan laadunvalvonnan uskottavuus, riittävyys ja toimivuus on asiakkaiden ja potilaiden turvallisuuden varmistamisessa usein sekä ensimmäinen että viimeinen lenkki, joka ei saa olla heikko.

Lupa- ja valvontaviranomaisten resurssien riittävyys pitää sote-uudistuksen toimeenpanossa varmistaa.

Puheenjohtaja

Niko Simola

Neuvottelujohtaja

Harri Siren